

ΤΜΗΜΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
Πατριαρχείο Μόσχας

Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: προτεραιότητα στη διαχριστιανική συνεργασία σήμερα η διακονία των φτωχών και πονεμένων

Συνέντευξη τύπου στα κορυφαία ρωσικά και ξένα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης παραχώρησε στις 14 Μαρτίου 2013 ο Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας. Στη συνέντευξη, η οποία φιλοξενήθηκε στη συνεδριακή αίθουσα του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας, ο Ιεράρχης αναφέρθηκε σε ζητήματα σχετικά με την εκλογή του νέου Πάπα Ρώμης και τις προοπτικές του διαλόγου Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών.

Σχολιάζων κατόπιν αιτήματος των ανταποκριτών την εκλογή του Αρχιεπισκόπου Μπουένος Άιρες Χόρχε Μάριο Μπεργκόλιο ως νέου Πάπα Ρώμης, ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας ανέφερε:

«Για πολλούς αυτή η εκλογή ήταν απρόσμενη, εφόσον, όπως αυτό γίνεται συνήθως προ κονκλαβίων, κυκλοφορούσαν διάφορες λίστες ονομάτων, συμπεριλαμβανομένων κι εκείνων των Καρδιναλίων, οι οποίοι ήταν ξακουστοί, ενώ το όνομα του Καρδινάλιου Μπεργκόλιο έλειπε από τις λίστες.

Εν τω μεταξύ πρόκειται για έναν Ιεράρχη με κύρος που σχεδόν όλη τη ζωή του έζησε στην Αργεντινή. Εκεί γεννήθηκε και μεγάλωσε, σπούδασε και διατέλεσε ιερέας και εν συνεχεία Αρχιεπίσκοπος Μπουενός Αίρες και Πρωθιεράρχης της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας της Αργεντινής. Είναι ευρέως γνωστός στη Νότια Αμερική ως άνθρωπος επιδιόδομος στη διακονία φτωχών και πονεμένων και πάντα διήγε βίο απλό και ταπεινό. Έτσι αρνήθηκε να μένει σε αρχιεπισκοπικό μέγαρο και κατοικούσε σε ένα ταπεινό διαμέρισμα και δεν ήταν σπάνια να τον έβλεπαν να κυκλοφορεί με μέσα μαζικής μεταφοράς. Ίσως δεν είναι τυχαίο ότι είναι ο πρώτος Πάπας που επέλεξε το όνομα Φραγκίσκος, αναμφίβολα προς τιμήν του αγίου της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας Φραγκίσκου της Ασιζης, ο οποίος είναι για τους Ρωμαιοκαθολικούς πρότυπο ευαγγελικής φτώχειας και διακονίας των φτωχών.

Βεβαίως η διακονία των φτωχών και πονεμένων είναι σήμερα ανάμεσα στις προτεραιότητες των χριστιανικών Εκκλησιών και στη διακονία αυτή η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας αποδίδει μεγάλη σημασία. Εάν ανατρέξετε στις τελευταίες αποφάσεις των Συνόδων της Ιεραρχίας της Ρωσικής Εκκλησίας και τις ανακοινώσεις της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου, θα διαπιστώσετε ότι η προστασία των φτωχών, των πονεμένων, των δεδωγμένων είναι από τις προτεραιότητες της Ρωσικής Εκκλησίας. Πιστεύουμε ότι αυτά τα ζητήματα αποτελούν ένα ευρύ πεδίο συνεργασίας με τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία.

Έχουμε πει επανειλημμένως ότι τα τελευταία χρόνια επί του Πάπα Βενεδίκτου ΙΣΤ΄ οι σχέσεις Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών σημείωσαν θετική εξέλιξη. Αυτό δεν έχει σχέση με την πορεία του θεολογικού διαλόγου μεταξύ των Ορθοδόξων Εκκλησιών και της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας στο επίσημο επίπεδο, διότι ακριβώς στο θέμα επίσημου θεολογικού διαλόγου, ο οποίος επικεντρώνεται στα θέματα που μας ξεχωρίζουν, αντιμετωπίσαμε ποικίλα προβλήματα και δυσκολίες και ιδιαίτερα όταν αρχίσαμε να συζητάμε περί του πρωτείου του Επισκόπου Ρώμης. Διαπιστώσαμε πολύ σοβαρές και έντονες διαφορές στην κατανόηση του λειτουργήματος του πρώτου Επισκόπου στο παγκόσμιο επίπεδο στην Εκκλησία και όχι μόνο μεταξύ των Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών, αλλά και εντός της οικογένειας των Ορθοδόξων Εκκλησιών.

Κατ'εμε, δεν είναι το κύριο πεδίο συνεργασίας μεταξύ των Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών αυτός ο θεολογικός διάλογος που διεξάγεται επί μια τριακονταετία και πλέον και θα συνεχίζεται ίσως ακόμα πάρα πολλά χρόνια. Είναι τα κοινωνικά θέματα, η προστασία των δεδωγμένων, εκείνων των χριστιανών, οι οποίοι υφίστανται διώξεις σε διάφορες γωνιές του κόσμου και ιδιαίτερος στη Μέση

Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική καθώς και σε ορισμένες ανέκαθεν Ρωμαιοκαθολικές χώρες ο βασικός τομέας όπου πρέπει να καταβάλλουμε τις προσπάθειές μας για την κοινή διακονία και την κοινή μαρτυρία. Αυτό δημιουργεί ένα πάρα πολύ ευρύ χώρο συνεργασίας.

Οι εξελίξεις στη σύγχρονη εκκοσμικευμένη Ευρώπη, όπου μια μετά την άλλη οι χώρες προβαίνουν σε νομιμοποίηση των ομοφυλοφιλικών ενώσεων και παρέχουν τα δικαιώματα στην υιοθεσία σε ομόφυλα ζευγάρια, επιμαρτυρούν την ανάγκη συνεργασίας μεταξύ των χριστιανών, που σέβονται τις παραδοσιακές ηθικές αξίες. Κι εδώ είναι αναμφόβως σύμμαχοι οι Ρωμαιοκαθολικοί και οι Ορθόδοξοι.

Δι' αυτό θέλω να ελπίσω ότι και με το νέο Πάπα αυτές οι σχέσεις συμμαχίας θα αναπτύσσονται και οι δεσμοί μας θα ενισχύονται ακόμα περισσότερο, μια και ο Πάπας Φραγκίσκος είναι άνθρωπος που πολλές φορές δήλωσε την έντονη συμπάθειά του για την Ορθόδοξη Εκκλησία και την επιθυμία του των στενών επαφών μαζί της. Ειδικότερα, ως Επίσκοπος στην Αργεντινή πολλές φορές επισκέφθηκε τον Ιερό μας Καθεδρικό Ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Μπουενός Αίρες και παρακολουθούσε τις ακολουθίες, παρακαθόταν σε γεύματα εκεί για να μιλήσει με τον εκείθεν Ρώσο Αρχιερέα, τους κληρικούς και λαϊκούς. Όταν το 2007 η Υπερόριος Ρωσικής Εκκλησία αντιμετώπισε σοβαρά προβλήματα στην Αργεντινή λόγω προσχωρήσεως κάποιων ενοριών σε σχίσμα, ο Καρδινάλιος Μπεργκόλιο με την ίδια πρωτοβουλία και άνευ αιτήματος εκ μέρους της Υπερορίου Ρωσικής Εκκλησίας υπέβαλε αίτημα στις αρχές της Αργεντινής, τασσόμενος στο πλευρό της Υπερορίου Ρωσικής Εκκλησίας με την κανονική της θέση.

Πιστεύω ότι όλα τα ως άνω εμπνέουν ελπίδα στην περαιτέρω θετική εξέλιξη των σχέσεων μας και προσδοκώ ότι σύντομα θα μπορέσουμε να μιλάμε έχοντας στη διάθεσή μας συγκεκριμένα στοιχεία, τα οποία θα επιμαρτυρούν την περαιτέρω θετική πρόοδο στις σχέσεις Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών».

Εν συνεχεία ο Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας απάντησε σε ερωτήσεις των δημοσιογράφων.

- Ποιος θα εκπροσωπεί την Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας στην ενθρόνιση του νέου Πάπα Ρώμης;

- Φρονώ, ότι θα έχουμε σήμερα τις προσκλήσεις να παραστούμε στην ενθρόνιση και δε θα είναι προς έκπληξή μου εάν ο ίδιος θα μεταβώ εκεί ως επικεφαλής της αντιπροσωπείας της Ρωσικής Εκκλησίας.

- Επηρεάζει η μορφή του εκάστοτε Πάπα Ρώμης τη θέση του Βατικανού επί των βασικών θεμάτων, θεμάτων αρχής; Παίρνοντας ως παράδειγμα τους προγενεστερους ποντίφικες είναι δυνατόν να ανιχνεύσουμε πως άλλαζε η κατάσταση; Σε σχέση με όσα είπατε αναφορικά με το νέο Πάπα μπορούμε να ελπίσουμε ότι θα υπάρξει σημαντική εξέλιξη στις σχέσεις των Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών;

- Βεβαίως και μορφή του εκάστοτε Πάπα επηρεάζει πολύ σοβαρά τη ζωή της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας. Και όμως κατά τη γνώμη μου, όταν οι δημοσιογράφοι επιχειρούν τη διαίρεση του κολεγίου των καρδινάλιων σε παραδοσιακούς από τη μια, και τους συντηρητικούς ή μεταρρυθμιστές από την άλλη, εδώ υπάρχει τρόπος τινά μια απλούστευση, διότι όλη η ανώτατη ηγεσία της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας είναι συντηρητική και με την καλή έννοια παραδοσιοκρατική. Με την αλλαγή εποχών αλλάζουν και τα ήθη, ενώ πάγια παραμένει η θέση της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας επί των βασικών ηθικών θεμάτων. Ελπίζω ότι έτσι θα γίνει και στο περαιτέρω, και όμως στο ραγδαίως εξελισσόμενο κόσμο μας για να διατηρηθεί αυτή η θέση

χρειάζεται όλο και μεγαλύτερη προσπάθεια.

Η Εκκλησία με την πάγια θέση της στο θέμα ηθικών κανόνων, δέχεται στη σύγχρονη κοινωνία συστηματικού και μαζικού χαρακτήρος επιθέσεις. Πολύ συχνά αυτές οι επιθέσεις είναι εντελώς άδικες, όπως αυτό παρατηρούμε και στη χώρα μας, αλλά σε μεγαλύτερο βαθμό τέτοιου είδους επιθέσεις δέχεται η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία στις δυτικές χώρες. Αυτό οφείλεται κυρίως στην ασυμβίβαστη θέση της στα θέματα ηθικής. Φρονώ ότι και ο νέος Πάπας θα κρατήσει την ίδια θέση.

- Εν όψη της συγκλήσεως του κονκλαβίου διατυπώθηκαν οι γνώμες ότι για το διάλογο της Ορθόδοξης Εκκλησίας με τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία θα ήταν καλύτερα ο νέος Πάπας να προερχόταν από την Ευρώπη, διότι σε αυτή την περίπτωση θα γνώριζε τις λεπτότητες του διαλόγου αυτού. Έχει ήδη ειπωθεί ότι ο Πάπας Φραγκίσκος δεν ενεπλάκη ενεργώς στο διάλογο Ορθόδοξων και Ρωμαιοκαθολικών. Το γεγονός ότι ο Πάπας προέρχεται από την Λατινική Αμερική είναι δυνατόν να επηρεάσει την πορεία του διαλόγου;

- Η προηγούμενη εμπειρία συνεργασίας με αυτόν απέδειξε ότι ο Πάπας Φραγκίσκος επιδεικνύει έντονο ενδιαφέρον για την Ορθόδοξη Εκκλησία. Παραδείγματος χάριν πέρυσι οργανώσαμε μια έκθεση ρωσικών εικόνων στο Μπουενός Αίρες με την υποστήριξη του Φιλανθρωπικού Ιδρύματος Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος, η οποία είχε πάρα πολύ μεγάλη απήχηση. Ο μέλλων Πάπας επισκέφθηκε την έκθεση, επέδειξε ζωντανό ενδιαφέρον για την Ορθόδοξη αγιογραφία και ακόμα ζήτησε να του χαρίσουν μια Ορθόδοξη εικόνα.

Δε βλέπω μεγάλο πρόβλημα στο ότι δεν ήταν επίσημο μέλος της Επιτροπής επί του θεολογικού διαλόγου μεταξύ Ορθόδοξων και Ρωμαιοκαθολικών, διότι, όπως έχω ήδη επισημάνει, δεν είναι αυτός ο βασικός άξονας της συνεργασίας μας, αλλά η βοήθεια των ανθρώπων στην πραγματική τους ζωή.

Βεβαίως είναι σπουδαία τα θεολογικά ζητήματα που συζητάμε σήμερα αλλά αυτά αρκετά μακράν απέχουν από την ανθρώπινη καθημερινότητα και οι επιτυχίες και ατυχίες αυτού του διαλόγου δε θα έχουν χειροπιαστή σημασία στη ζωή των πιστών. Ενώ από την επιτυχία της συνεργασίας μας που θα συνάψουμε για να ανταποκριθούμε στις σύγχρονες προκλήσεις, οι οποίες είναι κοινές, για να προστατεύσουμε τους υπό δίωξη χριστιανούς, τους ενδεείς και πονεμένους, από όλα αυτά εξαρτάται εν πολλοίς το μέλλον του χριστιανικού κόσμου.

- Φέρεται ότι ο νέος Πάπας διάγει ένα βίο σεμνό. Ποια σημασία έχει η σεμνότητα για το σύγχρονο κόσμο;

- Μπορούμε να υποθέσουμε ότι κατά την επιλογή τους οι καρδινάλιοι φυσικά και ελάμβαναν υπόψη τους και τη μορφή του υποψηφίου και ήθελαν αυτή του νέου Πάπα να είναι ελκυστική για τους ανθρώπους, να τον βλέπουν κυρίως ως ποιμένα, ο οποίος δεν φροντίζει τον εαυτό του, αλλά την Εκκλησία και τους πιστούς και ως προτεραιότητα έχει τη διακονία του πλησίον. Πιστεύω ότι αυτός ήταν ο καθοριστικός παράγων που επηρέασε την επιλογή των μελών του κονκλαβίου.

- Επηρεάζει την προσωπικότητα ενός Πάπα το γεγονός ότι ανήκει σε α΄ ή β΄ μοναχικό τάγμα, άλλωστε στη Ρωσική γλώσσα η λέξη «Ιησουίτης» θεωρείται σχεδόν βρισιά;

- Αυτό θα το δούμε στη συνέχεια όταν αρχίσει η θητεία του νέου Πάπα, αλλά δικαίως παρατηρείται ότι ο Πάπας Φραγκίσκος είναι πρώτος Ποντίφικας που ανήκει στο τάγμα Ιησουϊτών. Ποτέ δεν αναδείχθησαν Πάπες Ρώμης οι Ιησουϊτές, διότι παλαιότερα ήταν διάχυτη η πίστη ότι μέλος αυτού του τάγματος δε μπορεί να γίνει Πάπας.

- Ο νέος Πάπα προσέλαβε το όνομα προς τιμήν του Αγίου Φραγκίσκου της Ασίζης, γνωστού για τον αγώνα του κατά της ακολασίας και του πλούτου. Κατά τη γνώμη Σας, μήπως σημαίνει αυτό ότι και ο Πάπας θα ακολουθήσει την ίδια γραμμή;

- Πιστεύω ότι τα προβλήματα, τα οποία αντιμετωπίζει η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία πρέπει να επιλύονται διά της μελετημένης πολιτικής στελεχώσεως, διότι όπως είναι γνωστόν ορισμένοι εκπρόσωποι του Ρωμαιοκαθολικού κλήρου και ορισμένοι Επίσκοποι μολύνθηκαν με την ανάρμοστη για ένα κληρικό συμπεριφορά. Περί αυτό έγινε και γίνεται πολύς και εκτενής λόγος από το δυτικό τύπο, και φρονώ, ότι το θέμα καλύπτεται πληρέστερα από ο,τι αξίζει στην πραγματικότητα.

Ταυτόχρονα η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία εν τω προσώπῳ των ηγετών της όπως ο Πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ΄ και ο προκάτοχός του Ιωάννης Παύλος Β΄ στρεφόταν επανειλημμένως στο ζήτημα και διά του στόματος του Ποντιφικά εξέφραζε βαθιά θλίψη λόγω αναξιότητας των ορισμένων κληρικών της.

Εμείς ως Ορθόδοξοι μπορεί να έχουμε κάποιες δικές μας συνταγές για την επίλυση αυτού του προβλήματος. Από τους πρώτες αιώνες ακολουθούμε μια πράξη, σύμφωνα με την οποία ένας ιερέας, ο οποίος ζει στον κόσμο και υπηρετεί μια ενορία μπορεί να είναι τόσο άγαμος, όσο και έγγαμος. Η συντριπτική πλειοψηφία του ενοριακού μας κλήρου είναι έγγαμοι ιερείς. Σχετικά με τους οικογενειάρχες ιερείς, είναι μειωμένο κατά πολύ το ρίσκο αυτής της συμπεριφοράς, ωστόσο δε μπορούμε να την αποκλείσουμε εντελώς.

Στη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία λατινικού ρυθμού η αγαμία είναι ένας θεσμός με μακρά ιστορία, αλλά τώρα διεξάγονται συζητήσεις για το κατά πόσο είναι αναγκαίος. Επιπλέον, εντός Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας υπάρχει και ανατολικός ρυθμός που επιτρέπει την ύπαρξη και του έγγαμου κλήρου. Δηλαδή κατ' ακρίβειαν η αγαμία κληρικών δεν είναι το εκ των ων ουκ άνευ για όλη τη Καθολική Εκκλησία. Προς το παρόν είναι υποχρεωτική η αγαμία στους κληρικούς του λατινικού ρυθμού. Ο καιρός θα δείξει εάν αλλάξει αυτό το θέσπισμα.

Δυστυχώς σήμερα το θέμα των εγγάμων κληρικών στο περιβάλλον της Καθολικής Εκκλησίας συζητείται πολύ συχνά σε συνδυασμό με το θέμα της ιεροσύνης των γυναικών. Ενώ το δεύτερο θέμα έχει εντελώς διαφορετική αφετηρία. Εάν η παράδοση να έχουμε έγγαμους κληρικούς ανάγεται στους πρώτους αιώνες της Εκκλησίας, το λεγόμενο γυναικείο ιερατείο είναι ένα εντελώς καινοφανές φαινόμενο, το οποίο δημιουργήθηκε στους κόλπους του Προτεσταντισμού και είναι ξένο προς όλη την εκκλησιαστική τάξη. Γι' αυτό θέλω να εκφράσω την ελπίδα ότι εντός της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας τα δυο αυτά τα θέματα θα συζητιούνται χωριστά. Θα συζητιέται χωριστά η δυνατότητα συνάψεως γάμου για τους υποψήφιους κληρικούς, και θα συζητηθεί χωριστά και θα απορριφθεί η δυνατότητα να χειροτονούνται ιερείς οι γυναίκες.

- Υπήρχε περίοδος τενταμένων σχέσεων Ρ/Κ Εκκλησίας και Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας. Κατά τη γνώμη Σας πώς θα αναπτύσσονται αυτές με την εκλογή του νέου Πάπα;

- Φρονώ ότι στις σχέσεις μεταξύ των Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών ακόμα υπάρχουν όσο δύσκολα ζητήματα, τόσο και ελπιδοφόρα στοιχεία. Τα δύσκολα ζητήματα, κληρονομιά μας από το παρελθόν, συμπεριλαμβανομένου και του προσφάτου. Ειδικότερα δε πολύ βαθιά επλήγη η συνεργασία Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών στο μεταίχμιο των δεκαετιών 80-90 του περασμένου αιώνα με την αναγέννηση της ουνιτικής Εκκλησίας στη Δυτική Ουκρανία. Όλα αυτά συμπορεύθηκαν με τη βία, τη δίωξη των πιστών από τους Ναούς. Έκτοτε και μέχρι σήμερα αιμορραγούν αυτές οι πληγές. Δε θα σταθώ τώρα στο ιστορικό υπόβαθρο, αλλά θέλω να πω ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία πάντα ήταν κάθετα αντίθετη με την ουνία, ως τοιαύτη, διότι αντιλαμβανόμαστε την ουνία ως απόπειρα της δι' άπατης εξαναγκασμού των Ορθοδόξων σε κοινωνία με την έδρα της Ρώμης. Πολύ

συχνά οι ουνίτες απλά προσποιούνται τους Ορθοδόξους, δεν αποκαλύπτουν την θρησκευτική τους ταυτότητα ως Καθολικοί, αλλά ισχυρίζονται ότι είναι Ορθόδοξοι.

- Σεβασμιώτατε, πείτε μας παρακαλώ για το ενδεχόμενο στο μέλλον της συναντήσεως του νέου Πάπα και του Αγιωτάτου Πατριάρχου Μόσχας και Πασών των Ρωσιών Κυρίλλου;

- Πιστεύω ότι αυτή η συνάντηση είναι εφικτή, αλλά ο χρόνος και ο τόπος της συναντήσεως θα εξαρτώνται κυρίως από το πόσο σύντομα θα ξεπεράσουμε τις συνέπειες των διαμαχών, οι οποίες προέκυψαν στο μεταίχμιο των δεκαετιών 80-90 του περασμένου αιώνα με αποτέλεσμα να μείνει ο διάλογος Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών πάρα πολύ πίσω.

- Ποιά τάση θα επικρατήσει επί του νέου Πάπα λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ίδιος έπεσε θύμα των κοσμικών τάσεων; Στην πατρίδα του την Αργεντινή παρά τις εντοσάσεις του έχουν νομιμοποιηθεί οι ομόφυλες ενώσεις.

- Πιστεύω εάν κρίνουμε από την προηγούμενη μακρόχρονη θητεία του Καρδινάλιου Μπεργκόλιο στην Αργεντινή, μπορούμε να υποθέσουμε ότι ως Πάπας πλέον θα συνεχίσει στην ίδια κατεύθυνση και θα έχει τις ίδιες προτεραιότητες, χαρακτηριστικές της προηγούμενης διακονίας του. Αυτό αφορά κυρίως τη βοήθεια των ανθρώπων, που έχουν ανάγκη προστασίας και υποστήριξης. Νομίζω ότι θα δοθεί περισσότερη προσοχή στις λεγόμενες «τριτοκοσμικές χώρες», όπου σε αντίθεση με πολλές χώρες της Δυτικής Ευρώπης η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία αναπτύσσεται ενεργώς και έχει ένα μεγάλο μέλλον.

- Σε μια από τις τελευταίες εκπομπές «Εκκλησία και κόσμος» μιλούσατε με το σημερινό εκπρόσωπο της Ρωσίας στο Βατικανό. Μπορούμε να πούμε ότι αυτός βρέθηκε μπροστά σε μια νέα κατάσταση. Ποια γραμμή θα ακολουθήσει μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών της η Ρωσική Πολιτεία στις σχέσεις της με τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία σε αυτή τη νέα κατάσταση στο Βατικανό και επειδή έχουμε και νέο εκπρόσωπό μας εκεί;

- Είναι ένα ξεχωριστό θέμα οι διακρατικές σχέσεις μεταξύ της Ρωσικής Ομοσπονδίας και του Βατικανού, και ένα εντελώς διαφορετικό θέμα είναι οι σχέσεις μεταξύ της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας και της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας.

Σημειωτέον ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας δεν είναι Εκκλησία μόνο της Ρωσικής Ομοσπονδίας, αλλά και της Ουκρανίας, της Λευκορωσίας, της Μολδαβίας, του Καζαχστάν, των άλλων χωρών της Κεντρικής Ασίας, των Βαλτικών χωρών. Είναι μια Εκκλησία με πολλά εκατομμύρια πιστούς της Διασποράς. Φυσικά η συνεργασία μας εδώ οφείλεται κυρίως στη φροντίδα του ποιμνίου μας. Ειδικά δημιουργούμε ενορίες στις παραδοσιακά Ρωμαιοκαθολικές χώρες και αυτό γίνεται συχνά με υποστήριξη των τοπικών δομών της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας. Δεν δημιουργούμε ενορίες για να ασκούμε προσηλυτισμό και να προσχωρήσουν οι Καθολικοί στην Ορθοδοξία, αλλά προπαντός για να παρέχουμε ποιμαντική φροντίδα σε εκατομμύρια Ορθοδόξους πιστούς τους συμπατριώτες μας, οι οποίοι βρέθηκαν στο εξωτερικό και έχουν ανάγκη της ποιμαντικής φροντίδας.

Σήμερα έχουν καταργήσει πολλά σύνορα και πολλοί είναι εκείνοι, οι οποίοι μένουν εκτός πατρίδων τους, όπου κατοικούσαν οι πρόγονοι τους. Κατοικούν σε ετερόδοξο περιβάλλον και έχουν ανάγκη ποιμαντικής στήριξης, βοήθειας και εκκλησιαστικού βίου. Όλα αυτά μας ωθούν να αναζητήσουμε νέες τρόπους συνεργασίας με τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία.

Ποτέ βέβαια δεν πρόκειται να παραβιάσουμε δογματικά όρια, τα οποία διαμορφώθηκαν κατά τη

διάρκεια της ιστορίας και ήταν από τους λόγους του τραγικού σχίσματος μεταξύ των χριστιανών της Ανατολής και της Δύσεως. Θα εξετάζουμε και μελετάμε αυτά τα θεολογικά θέματα και ίσως επί ορισμένων εξ αυτών θα πετυγχάνουμε τη συναίνεση, όπως έγινε αυτό με το θέμα της ουνίας. Δεν είναι εύκολο, αλλά από τώρα ήδη, παρόλο που δεν είμαστε μια Εκκλησία, έχουμε διαφορετική εκκλησιαστική διάρθρωση, διαφορετικές προσεγγίσεις ορισμένων θεολογικών και εκκλησιολογικών προβλημάτων, το βασικό μας καθήκον είναι να μάθουμε ωστόσο να ζούμε και να ενεργούμε όχι ανταγωνιστικά αλλά συμμαχικά. Επί πολλούς αιώνες οι Ορθόδοξοι και οι Ρωμαιοκαθολικοί ζούσαν και ενεργούσαν ακριβώς ως ανταγωνιστές, ενεργώντας ο ένας σε βάρος του άλλου. Αυτή η τακτική επέφερε μεγάλες ζημιές τόσο στις ίδιες τις Εκκλησίες, όσο και στους πιστούς. Αρκεί να θυμηθούμε τις καταδιώξεις και καταπιέσεις σε βάρος των Ορθοδόξων στην Πολωνολιθουανική Κοινοπολιτεία καθώς και στην μετεπαναστατική ήδη Πολωνία. Μπορούμε να παραθέσουμε και πάρα πολλά άλλα παραδείγματα, αλλά είναι παραδείγματα από το παρελθόν.

Ενώ, κατά τη γνώμη μου, προσβλέπουμε στο μέλλον με ελπίδα ότι θα μάθουμε να οικοδομούμε τις συμμαχικές σχέσεις και να συνεργασθούμε εκεί, όπου είμαστε ενωμένοι και τώρα, άλλωστε το πεδίο της συνεργασίας αυτής είναι ευρύ.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/52937/>